

Nordvästra skolområdet

Likabehandlingsplan för

Stråtjärna skola

2009

Likabehandlingsplan

Arbetsplan för värdegrundsarbete

Handlingsplan mot kränkande behandling

Vårt uppdrag i förskola och skola är att barn och elever ska få tillgång till god omsorg, god pedagogisk verksamhet och bra utbildning. Alla barn och elever har rätt att känna sig trygga i förskola och skola. I uppdraget ingår att vi ska verka för demokrati och allas lika värde. Det betyder att allt vårt arbete skall genomsyras av ett gemensamt förhållningssätt som präglas av respekt, tolerans och solidaritet. Att främja lärande i demokrati innebär att vi ska verka i demokratiska arbetsformer, förankra de demokratiska värdena, främja likabehandling och motverka alla former av kränkande behandling.

Det demokratiska uppdraget utgör grunden för all verksamhet i förskola, förskoleklass, skolbarnsomsorg och skola. All planering, alla aktiviteter och utvärderingar genomsyras av ett gemensamt förhållningssätt som präglas av respekt, solidaritet och tolerans. Det demokratiska uppdraget består av olika delar:

- att främja barns och ungas lärande om demokrati och värdegrund
- att verka för demokratiska arbetsformer, där elever, personal och föräldrar har inflytande
- att förankra de demokratiska värdena, värdegrunden, i syfte att utveckla demokratiska samhällsmedborgare
- att motverka alla former av kränkande behandling

Förskola och skola är både barns, ungdomars och vuxnas arbetsplats. Att ha en handlingsplan för likabehandling och för hur man kan motverka kränkande behandling, är alltså en del av det systematiska arbetsmiljöarbete som bedrivs i skola och förskola. Förskolans och skolans verksamhet skall utformas så att de främjar goda relationer och trygga lärmiljöer. Förskolans och skolans förebyggande arbete omfattar alla former av kränkande behandling, är långsiktigt och integreras som en naturlig del av förskolans och skolans arbete. I detta arbete involveras både barn, ungdomar och vuxna, personal såväl som föräldrar, för att samtala om och reflektera över förhållningssätt, värderingar och normer.

Den viktigaste faktorn för att skapa trygga och utvecklande miljöer, är kunniga och engagerade vuxna. Eftersom kränkningar mellan elever vanligtvis äger rum utanför skolans klassrum, är det viktigt att vuxna är närvarande även där, för att tidigt upptäcka kränkningar och för att kunna ingripa.

I Nordvästra området finns denna gemensamma arbetsplan för värdegrundsarbete, med en handlingsplan för att motverka kränkande behandling. Planen är gemensam för hela området. Den innehåller en lokal del för varje förskola och skola, där personal och föräldrar i olika fora diskuterat arbetet med att motverka kränkande behandling. Planen distribueras till hemmen.

I den årliga kvalitetsredovisningen ingår att utvärdera arbetsplanen för värdegrundsarbete – handlingsplanen mot kränkande behandling. Kvalitetsredovisningen får visa:

- behov av utbildning/kompetensutveckling för personal
- behov av revidering av planen

Inga Malm

Områdeschef

Definitioner och begrepp ur skolverkets allmänna råd.

I skola och förskola skall vi arbeta för att främja likabehandling och motverka alla former av kränkande behandling. I skollagen, läroplanerna och förarbetena till dessa används begreppet ”kränkande behandling” som ett samlingsbegrepp för olika former av kränkningar. Mobbning och rasistiska beteenden är exempel på kränkningar som särskilt nämns i skollagen. Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematisk och återkommande. En utgångspunkt är att den som uppges att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.

Kränkningar kan vara:

- fysiska, t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar
- verbala, t.ex. att bli hotad eller kallad hora, bög
- psykosociala, t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning
- text- och bildburna, t.ex. klotter, brev, lappar, e-post, sms och mms

Mobbning är en upprepad negativ handling där någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder såsom kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Diskriminering används också som begrepp i fall där samhällsinstitutioner genom t.ex. sina strukturer och arbetssätt upplevs som kränkande.

Trakasserier är uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Trakasserier är diskriminering och kan utföras av vuxna mot barn eller elever eller mellan barn och elever.

Sexuella trakasserier avser kränkningar grundade på kön eller som anspelar på sexualitet.

Rasism bygger på föreställningen om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper. Mot bakgrund av en sådan uppfattning ses vissa folkgrupper som mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet avser motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karaktäristika.

Homofobi avser motvilja mot eller förakt för homo- eller bisexualitet och homo- eller bisexuella personer.

Sexism är ett negativt betraktelse- eller handlingssätt mot en individ vars könsidentitet och/eller könsuttryck skiljer sig från normen för det kön som registrerats för personen vid födseln.

Förbud mot repressalier

I Söderhamns kommun är det förbjudet att bestraffa ett barn eller en elev som har anmält någon ansvarig person för kränkande behandling eller medverkat i en utredning som gäller överträdelser av lagen.

Nordvästra området skall genomsyras av ett förhållningsätt där alla ska motverka diskriminering och kränkande behandling. Barnen/eleverna ska känna sig trygga i skolan/f-klass/skolbarnsomsorgen.

Trygghet

Vi gör allt vad vi kan för att alla ska känna sig trygga.

Vi agerar direkt mot våld, kränkande uttalanden och mobbning.

Respekt

Vi behandlar varandra så som vi själva vill bli behandlade.

Vi visar ömsesidig respekt mellan varandra, vuxna och barn/elever.

Ansvar

Alla ska använda ett vårdat språk.

Alla tar ansvar för skolans ute och innemiljö.

Alla som arbetar i området är skyldiga att:

- motverka diskriminering och kränkande behandling i alla former.
- direkt reagera när någon trakasseras, diskrimineras eller blir kränkt.
- Vara goda och tydliga förebilder.

Förebyggande arbete genom att:

- Göra barnen/eleverna delaktiga i vardagsarbetet.
- Arbeta med Charlie, tjej/kill snack och andra liknande samtalsmodeller.
- Aktivt arbeta för en ökad medvetenhet om andra kulturer.
- Arbetar med lekar och aktiviteter som leder till ökad gruppsammanhållning.
- Barnen ges kunskap om kränkningar och dess konsekvenser för den enskilde.
- Kontinuerliga sociogram och enkäter som mäter barnens trygghet och trivsel.
- kontinuerlig aktualisering av värdegrunden.

Stråtjärna skola

Regler:

Skolans grundläggande förhållningsregler sorterar under tre centrala begrepp -TRYGGHET, RESPEKT och ANSVAR - och gäller alla, vuxna såväl som elever. Förhållningsreglerna är gemensamt framtagna av elever, föräldrar och personal.

- Alla har rätt att känna trygghet och glädje i skolan.
- Barn och vuxna ska respektera varandra och visa varandra hänsyn.
- Alla ska bemöta varandra så som man själv vill bli bemött.
- Alla ska behandlas lika, men ändå med åtanke att alla är olika och har olika behov.
- Inget barn ska behöva känna sig osynligt.
- Alla ska ta gemensamt ansvar för skolans inne- och utemiljö.
- Alla ska använda ett vårdat språk.
- Inte skriva och säga kränkande saker till varandra.
- Vi ska ge varandra arbetsro.
- Alla ska vara bra kamrater.

För att göra barnen delaktiga i arbetet att förebygga och motverka kränkande behandling har vi på Stråtjärna skola F-6 i varje klass haft klassråd där eleverna och lärarna har diskuterat vad kränkande behandling kan vara, definitioner av olika begrepp samt hur vi bör uppträda för att motverka olika former av kränkandebehandling. Representanter från varje klass har sedan vid elevrådsmöte enats om vilka förhållningsregler som ska gälla på Stråtjärna skola.

Diskussioner om hur man är mot varandra är annars hela tiden aktuella och levande i **vår** vardag på skolan

Personalen har diskuterat i arbetslaget hur vi ska vara för att förebygga och motverka kränkande behandling på skolan.

Föräldrarna har givits möjligheten att skriftligen lämna synpunkter på vilka förhållningsregler de tycker ska gälla på Stråtjärna skola F-6. Synpunkterna har sedan sammanställts av personalen på skolan genom att ta med de mest frekventa synpunkterna.

Kartläggning har skett i samband med utformningen av förhållningsreglerna. Där har det synliggjorts att det i dagsläget inte förekommer kränkningar enligt diskrimineringsgrunderna. Vi kommer att systematiskt och kontinuerligt fortsätta med att kartlägga för att förekomma eventuella kränkningar. Vi kommer att i vårt värdegrundsarbete synliggöra diskrimineringsgrunderna för att ständigt hålla oss ajour och där med att utveckla vårt arbete mot förekomsten av kränkningar, ansvarig för detta är personalen. Arbetet utvärderas vid läsårets slut, ansvarig för detta är rektorn.

Höstterminen -08 samt vårterminen -09 kommer vi mäta resultatet av vårt arbete via **enkäter till eleverna**.

Vi anser att kompetensen för detta arbete finns inom skolan, resultatet får visa om vi behöver höja kompetensnivån, ansvarig för detta är rektorn. En kompetenssatsning som redan gjorts för att öka medvetenheten och kunskapen om diskriminering, trakasserier

och annan kränkande behandling är via föreläsning med Björn Lindell "förhållningssätt och signaler".

Revidering av likabehandlingsplanen sker efter varje läsår samt vid behov som synliggörs vid olika ärenden gällande diskriminering.

Arbetet i den situation som uppstått.

Bilaga 2.

Steg 1.

Omedelbara åtgärder:

- Personal (i möjligaste mån två) samtalar med den/de kränkta för att ta reda på vad som hänt och talar om att skolan ska göra allt för att stoppa kränkningarna.
- Personal (i möjligaste mån två) samtalar med barn/elever som kränkt och markerar att beteendet inte accepteras. Personalen för samtalet på ett sådant sätt att barn/elever, i möjligaste mån, själva kan komma med en lösning så att kränkningarna upphör. Om flera varit delaktiga försöker vi, i möjligaste mån, först tala med eventuella medhjälpare sedan med eventuell ledare.
- Ansvarig personal informerar vårdnadshavare om vad som hänt och hur vi fortsätter arbetet.
- Ansvarig personal informerar övrig personal och rektor om vad som hänt.
- Ansvarig personal dokumenterar allt arbete rörande den uppkomna situationen.

Steg 2.

- Ansvarig personal har uppföljningssamtal med berörda senast inom tre skoldagar för att kontrollera att kränkningarna har upphört. Vid uppföljningssamtalet diskuteras hur det gått. Hur känner sig den kränkte nu? Hur har den/de/du som kränkt agerat för att situationen inte skall uppstå igen? Kan något bli bättre? Sedan följer regelbundna, kortare samtal med de berörda under längre tid.
- Om förbättring inte sker överlämnas ärendet till elevvårdsteam och rektor som bedömer vad som ska göras och vilka kontakter som eventuellt ska tas.

Steg 3.

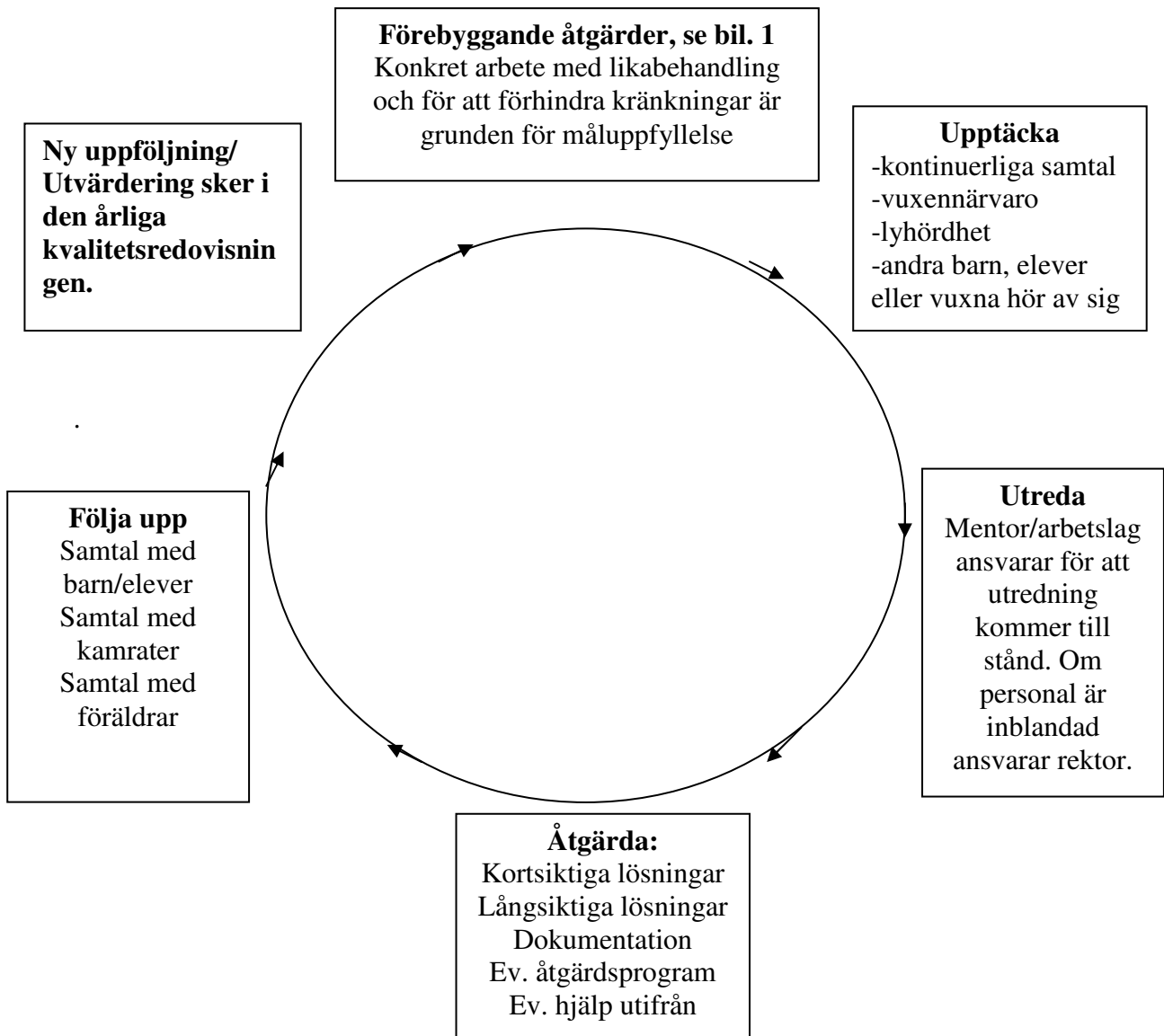
Elevvårdsteam och rektor följer upp med ansvarig personal att uppsatta mål uppnåtts och att överenskommelser efterlevs.

Om personal misstänks för trakasserier eller annan kränkande behandling av ett barn eller en elev ansvarar rektor eller någon med motsvarande ledningsfunktion för utredningen.

Rektor: Michael Andersson

Elevvårdsteam, skolsköterska

Likabehandlingsplan för Nordvästra skolområdet

Ärendegång, se bil. 2

1. Alla i förskolan/skolan måste reagera på oegentligheter och föra ärendet vidare
2. Pedagog samtalar med berörda
3. Pedagog tar kontakt med förälder
4. Barnhälsoteamet kontaktas
5. Ev. anmälan till soc. Arbetsmiljöverk etc.

Förhållningssätt; se bilaga